

Auteur(s): Brenda Myles, Melissa Trautman & Ronda Schelvan
Titel: Verborgen regels. Praktische hulp bij het leren van sociale vaardigheden.
Uitgeverij: Pica
Plaats: Huizen
Jaar: 2007 (2^e druk)
Pagina's: 112
ISBN-13: 978-90-776-7100-9

Er is voortdurend sociaal verkeer tussen de mensen. Dat hoort er nu eenmaal bij als je een sociaal wezen bent. Dat sociaal verkeer is echter overal gebonden aan regels en omgangsvormen. Sommige regels zijn expliciet gesteld, andere leiden echter een verborgen leven. Voor mensen met een goed sociaal inschattingsvermogen is dat geen probleem. Zij kunnen de ontelbare situaties waarin ze terecht komen moeiteloos inschatten en zich dan ook aan de verborgen of ongeschreven regels onmiddellijk aanpassen. Sommige mensen hebben daar echter wel problemen mee. Denken we maar aan personen met een autismespectrumstoornis, een niet-verbale leerstoornis (of ruimtelijk-visuele stoornis), ad(h)d, het syndroom van Gilles de la Tourette of het Aspergersyndroom. Zij hebben deze sociale intuïtie niet of onvoldoende. Voor hen is dit boek geschreven.

De ondertitel geeft de bedoeling van het boek zeer duidelijk weer: het wil een praktische hulp zijn bij het leren van sociale vaardigheden. Waarom? Omdat mensen die deze vaardigheden niet hebben zeer kwetsbaar zijn omdat ze niet voldoen aan de sociale eisen van hun omgeving. Deze problemen kunnen er toe leiden dat ze zich terugtrekken of onaangepast gedrag gaan vertonen. Voor deze mensen is het leren van sociale vaardigheden en het ontwikkelen van een bepaalde sociale cognitie een levenslange opdracht.

In het eerste hoofdstuk leggen de auteurs uit wat verborgen regels zijn en hoe je ze kunt herkennen. Een bepaalde uitspraak, een bepaalde klemtoon kan een dergelijke regel markeren. Om nog niet te spreken van het niet-verbale gedrag van een persoon. Daarnaast is het zo dat verborgen regels (kunnen) verschillen naargelang de situatie: een andere leeftijd, een ander geslacht, een ander gezelschap of een andere cultuur.

Het tweede hoofdstuk gaat dieper in op het belang van deze verborgen regels. Het niet doorhebben van een dergelijke regel kan er toe leiden dat iemand gepest, uitgesloten, verkeerd begrepen of belachelijk gemaakt wordt.

Het derde hoofdstuk bespreekt uitvoerig een aantal strategieën om verborgen regels te leren, en moet dan ook zeker gelezen worden door iedereen die kinderen op weg wil helpen. Aan bod komen het werken met een *vertrouwenspersoon*, het *Sockss-model*, de *Solve-methode*, het werken met *sociale verhalen*, het maken van *stripverhalen*, de *hulpkaart-methode*, *sociale autopsie*, *directie instructie*, het aanleren van *één regel per dag*, de *Ongelooflijke 5-puntsschaal* en het werken met *video-opnamen*.

Het vierde en laatste hoofdstuk bekijkt een elftal terreinen van verborgen regels van dichtbij. Voor elk terrein sommen ze voor verschillende situaties op welke verborgen regels er onder andere gelden. Deze terreinen zijn:

- op het toilet
- op verjaardagsfeestjes
- kleding
- eten
- openbaar vervoer
- vriendschap
- in gezelschap
- op school
- bij anderen
- gedragsregels
- beeldspraak en uitdrukkingen

Dit boek is meer dan de moeite waard voor iedereen die, als ouder of als beroepskracht, met kinderen op weg wil gaan bij het leren van sociale vaardigheden. Daarom hoeven deze kinderen echt niet één van de aangehaalde

Nieuwsbrief Leren - Boekbespreking

Lieven Coppens

Eerder verschenen op: <http://boeketje-onderwijs.skynetblogs.be>

stoornissen te hebben. Ook veel anderen, kinderen en volwassenen, zouden baat hebben bij het lezen van dit boek. Of wat dacht je van die collega die zijn gezicht op 30 centimeter afstand van het jouwe houdt als hij met je spreekt? Of die andere collega die bij voorkeur tegen jou begint te praten als je net aan de telefoon in gesprek bent?

[2008-03-28]